

[Chr. R. Christensen.]

tilstrækkelig og tilstrækkelig god Jord til, at der kan oprettes Brug af den Størrelse, som vi bør have. Og naar man i Dag bibeholder de 12 000 Kr., maa man ogsaa have Opmærksomheden henledt paa, at man ved Omvurderingerne til Grundværdi nu har fundet den stigende Grundværdi til en Snæs Procent; selv om man maaske kan sige, at dette er imødekommet ved tidligere Forhøjelser af Jordkøbslaanene, maa man ogsaa dertil bemærke, at disse Omvurderinger skal jo ikke særlig tage øjeblikkelige Hensyn. Resultatet af et Jordkøbslaan maa derfor efter mit Skøn blive, at de Brug, der oprettes paa denne Maade, enten maa blive for smaa eller for daarlige.

Man har to Former for Oprettelse af Husmandsbrug, og efter mit Skøn bør disse Former stilles lige: den Form, hvorefter man overlader de unge Mennesker Statsjord mod en vis Afgift efter periodiske Omvurderinger, og den Form, hvorefter man indkøber Jord som privat Eje, og med 12 000 Kr. synes jeg afgjort den sidste Form stilles for ugunstig. Jeg maa derfor sige, at jeg finder det meget ønskeligt, at der i denne Lov indføres en Ændring gaaende ud paa, at Jordkøbslaanene bliver forhøjet til 14 000 Kr., eller helst 15 000 Kr. Mit Parti lægger overordentlig stor Vægt paa at faa en saadan Ændring gennemført, idet vi i Virkeligheden finder det uforsvarligt at gennemføre en Lovgivning uden at opnaa det. Derfor haaber jeg, at det ved det forventede Udvalgs Forhandlinger kan lykkes at opnaa et Resultat i den Retning.

Lovforslaget indeholder Bestemmelser om, at Rentefriheden forhøjes fra 50 til 60 pCt., og med den Prisudvikling, vi har gennemlevet, tror jeg dette er overordentlig naturligt og paakrævet.

Ligeledes indeholder Lovforslaget Bestemmelser om en Spærreprioritet paa $\frac{1}{3}$ af det rentefri Beløb, altsaa 20 pCt. af det samlede Byggelaan, eller for et almindeligt Husmandsbrug henimod 5 000 Kr. Dette Beløb skal være afdrags- og rentefrit. Det er meget naturligt, at naar man paa den Maade giver en Lettelse, man da indfører denne Lettelse som en Spærreprioritet paa en saadan Maade, at der ikke kan drages Fordel af den ved øjeblikkelig Spekulation,

og paa dette Omraade kan jeg derfor ogsaa tilsige mit Partis Tilslutning.

Hele Spørgsmaalet om Udstykning har været Genstand for almindelig Drøftelse baade her i Tinget og uden for dette. Det ærede Medlem Hr. Bording var nu inde paa Kravet om Gennemførelse af Ekspropriation, ligesom man fra anden Side har fremført Krav om, at Staten skulde have Ret til at overtage Ejendomme eller Dele deraf ved Salg, selv om ogsaa dette Salg foregik til Slægtninge. Noget saadant er ikke medtaget i det her foreliggende Lovforslag, og jeg finder, at dette er overordentlig heldigt. Ekspropriation er i sig selv en Foranstaltning, der kun kan foretages, hvor Almenvellet kræver det, og her er vi inde paa en haarfin Betragtning, hvis man skal kunne fortolke det paa den Maade, at Ekspropriation skal kunne gennemføres. Men dernæst er det ogsaa en daarlig Form, idet eksproprieret Jord utvivlsomt maa blive forholdsvis dyr Jord, hvis ikke det skal være noget andet end Ekspropriation, nemlig Konfiskation.

Det socialdemokratiske Parti har i sit Program tilkendegivet, at det ønsker, at der skal afstaa Jord fra Herregaarde, hvis jeg maa sige det saadan, med Grundtilliggende til 25 000 Kr.s Grundværdi. Men dertil vil jeg sige, at naar man kommer ned til, at der ved Afstaaelse af Ejendomme paa omkring 30 Tdr. Land til Børn og Svigerbørn skal afgives et Jordareal, skaber man en Usikkerhed, som det ikke er tjenligt at faa indført, og naar det drejer sig om Tvangsafstaaelse i øvrigt ved Ejendomme, der overgaar til Slægtninge, maa vi sige, at saa er vi Ekspropriationsprincippet meget nær, navnlig naar Køberen skal bestemme Prisen, saaledes som man fra visse Sider har ønsket. Derfor tror jeg, man er bedst tjent med, at dette Spørgsmaal bliver behandlet, som Landbrugsministeren har gjort det, og jeg mener, at man fra visse Sider har bragt Spørgsmaalet op i en Højde, hvor det ikke helt hører hjemme.

Det er min Opfattelse, at der i Øjeblikket er Jord nok til en rimelig Udstykning. For det første er der en Del Jord i offentlig Eje. Landbrugsministeren gav under Finanslovdebatten — Folketingstidende Sp. 1722 — en Redegørelse for disse Arealer og nævnte herunder, at Jordlovsudvalget